

Na druhé straně soud také nezjišťoval, zda a jaké náklady (krejčovská příprava, otop, osvětlení provozovny atd.), které by družstvu jinak nebyly vznikly, byly obviněným bez náhrady použity pro jeho soukromé účely.

Povahu, způsob a míru obohacení obviněného ke škodě lidového družstva nutno podle uvedených zásad ujasnit. Teprve tím bude moci být získán spolehlivý základ též pro posouzení subjektivní stránky činu, pro posouzení toho, zda si byl obviněný vědom, že se ke škodě družstva neoprávněně obohacuje, že se takto obohatit chtěl anebo že alespoň s možností obohacení počítal a s tím byl srozuměn. Důkaz o tom není dán již tím, že si obviněný byl vědom toho, že provozuje bez oprávnění výdělečnou činnost.

Stejně pochybil lidový soud, když ve zjištěné činnosti obviněného spatřuje trestný čin zneužití lidového družstva podle § 132 tr. zák. Skutková podstata tohoto trestného činu předpokládá, že lidové družstvo jako celek nebo podstatná část jeho činnosti slouží k tomu, aby bylo umožněno krýt soukromokapitalistické podnikání zaměstnanců nebo členů družstva. Nespadají sem tedy případy, kdy jednotliví zaměstnanci nebo členové družstva využijí příležitosti, kterou jim družstevní podnikání dává, k ojedinelým pracím na vlastní účet, když se tím na povaze podniku nic nemění.

Zjištěný rozsah výdělečné činnosti obviněného nenavědčuje však tomu, že by bylo šlo v souzeném případě u něho o podnikání, jež by bylo bývalo zneužitím lidového družstva v naznačeném směru.

Jednání obviněného v tomto směru by ovšem mohlo zakládat po případě skutkovou podstatu přestupku podle § 42 odst. 2 nebo § 46 odst. 2 tr. zák. spr., jež však byly spáchány před 4. květnem 1953, takže pro ně nelze obviněného stíhat vzhledem k čl. VI usnesení vlády republiky z téhož dne o amnestii v oboru trestního práva správního.

Č. 61.

Vystaví-li veřejný činitel v oboru své působnosti veřejnou listinu osvědčující nepravdivé skutečnosti, aby tím příjemci listiny umožnil spáchat trestný čin, jde o jednočinný souběh trestného činu porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. a pomoci k trestnému činu (§ 7 odst. 2 tr. zák.), k němuž pomáhal.

Skutečnost, že někdo sám vyplní tiskopis veřejné listiny po-

tvrzený (in bianco) příslušným veřejným činitelem přesně podle dohody s ním, nezakládá skutkovou podstatu trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 159 tr. zák., a to ani tehdy, jsou-li napsané údaje nepravdivé.

(Rozhodnutí lidového soudu v Jilemnici z 1. prosince 1953, T 157/53.)

Obviněný A byl požádán svou švagrovou, spoluobviněnou B, v době, kdy byl tajemníkem MNV, aby jí opatřil úředním razítkem MNV a svým podpisem tiskopis průkazky ČSD na zlevněnou jízdu z Prahy do N, kam chtěla dojíždět za svým synkem, který tam byl v léčení. Protože bydlela v Praze a na zlevněnou jízdu do N by nebyla měla nárok, domluvila se s obviněným A, že tiskopis průkazky opatřený razítkem MNV v N a podpisem obviněného A sama vyplní nepravdivými údaji, že je svobodná, ačkoli byla vdaná, a že bydlí u rodičů v N, odkud dojíždí do Prahy za zaměstnáním. Když obviněný A nevyplněnou průkazku potvrdil, vyplnila ji obviněná B způsobem dohodnutým s obviněným. Obviněná B pak mnohokrát jeela z Prahy do N na 50% slevu, jež jí nepřislušela, čímž poškodila ČSD o částku 332, Kčs.

Lidový soud v Jilemnici uznal obviněného A vinným trestným činem porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. v jednočinném souběhu s pomocí k trestnému činu rozkrádání národního majetku podle § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák., obviněnou B trestným činem rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. a návodem k trestnému činu porušení povinnosti veřejného činitele podle § 7 odst. 1, § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Z o d ů v o d ň ě n í:

Obviněný A jako tajemník MNV byl osobou obstarávající veřejné věci, která k tomu byla povolána. Jednal tedy jako veřejný činitel. Tím, že v oboru své působnosti potvrdil nepravdivé údaje, resp. opatřil tiskopis průkazky ČSD na zlevněnou jízdu úředním razítkem MNV a svým podpisem, aby tím byly potvrzeny nepravdivé údaje, které tam vepsala podle dohody s ním spoluobviněná B, obstarával v úmyslu způsobit ČSD škodu a své švagrové neoprávněný prospěch veřejné věci způsobem zákonu odporujícím. Naplnil tak skutkovou podstatu trestného činu porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. Kromě toho však poskytl tím obviněné B pomoc k trestnému činu rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák., neboť

svým jednáním opatřil spoluobviněné B prostředek k tomu, aby se ke škodě ČSD, tedy ke škodě národního majetku neoprávněně obohatila. Dopustil se proto v jednočinném souběhu s trestným činem porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 písm. a) tr. zák. též pomoci k trestnému činu rozkrádání národního majetku podle § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák.

V jednání obviněné B, která vyplnila sama na tiskopisu průkazky opatřené úředním razítkem MNV a podpisem tajemníka MNV (obviněného A) okolnosti, které měl uvést sám obviněný A, nelze spatřovat padělání veřejné listiny nebo pozměňování jejího obsahu, pokud zapsala do listiny okolnosti tak, jak se o tom dohodla s tajemníkem MNV, t. j. s obviněným A. Ani skutečnost, že okolnosti ty byly nepravdivé, na věci nic nemění. O padělání veřejné listiny by šlo jen tehdy, kdyby byla obviněná B vyhotovila listinu nepravou, t. j. listinu mající vzhled veřejné listiny, ale žádným oprávněným veřejným činitelem nevystavenou (bez ohledu na pravdivost nebo nepravdivost obsahu listiny). O podstatnou změnu obsahu veřejné listiny by se jednalo tehdy, kdyby byla obviněná B obsah právě veřejné listiny vystavené, resp. potvrzené příslušným veřejným činitelem podstatně změnila. Ani o jeden, ani o druhý z uvedených případů zde však nešlo. Obviněná do obsahu listiny neuvedla nic nežli to, na čem se dohodla s obviněným tajemníkem MNV a co by byl po případě on sám do listiny napsal.

Svým jednáním obviněná B ovšem jednak úmyslně vzbudila v obviněném A rozhodnutí spáchat trestný čin porušení povinnosti veřejného činitele způsobem již uvedeným, jednak, vylákavši na základě nesprávných údajů v průkazu uvedených neoprávněnou 50% slevu jízdného v částce 332 Kčs, se ke škodě ČSD, tedy ke škodě národního majetku neoprávněně obohatila, čímž spáchala trestný čin rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Č. 62.

Rozvedený manžel obviněného není oprávněn odepřít výpověď jako svědek jen z důvodu bývalého manželství, je však oprávněn odepřít svědeckou výpověď, pokud by způsobil nebezpečí trestního stíhání obviněného, jehož újmu by právem pocítoval jako těžkou újmu vlastní [§ 111 odst. 2 písm. b) tr. ř.].

(Rozhodnutí krajského soudu v Brně z 25. února 1954,
7 To 11/54.)

Lidový soud trestní v Brně uznal obviněného vinným, že se požitím alkoholického nápoje přivedl, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustil trestného činu ublížení na zdraví podle § 219 odst. 1 tr. zák. a že tak spáchal trestný čin opilství podle § 186 tr. zák. Podle skutkového zjištění lidového soudu spáchal obviněný tento trestný čin tím, že jsa oddán pití, se přivedl do stavu úplné opilosti, v níž si nebyl vědom dosahu svého jednání. V tomto stavu nepřičetnosti dožadoval se na manželce soulože a když mu nechtěla být po vůli, ztloukí ji a způsobil jí tím újmu na zdraví. Obviněný u hlavního líčení nebyl přítomen a lidový soud nevyslechl jako svědkyni rozvedenou manželku obviněného, protože prohlásila, že svědčit nechce.

Krajský soud k odvolání obviněného zrušil rozsudek lidového soudu a tomuto soudu nařídil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Nalézací soud odkazuje jako na pramen, z něhož svoje zjištění čerpal, na trestní oznámení a na výpověď obviněného v přípravném řízení (před bezpečnostními orgány). Trestní oznámení však o událostech, jež se sběhly v době činu, uvádí jen, že obviněný tehdy přišel, jako už častěji předtím, domů v silně opilém stavu, že napadl manželku, domáhal se na ní soulože a při tom manželku poranil. Povšechně se pak zmiňuje o tom, že prý obviněný chodí v podnapilosti po svém bytě, svlečený, před manželkou opizle mluví, domáhá se na ní ve stavu opilosti soulože a když mu nechce vyhovět, že jí nadává a tluče ji. Odkud tyto posléze uvedené údaje jsou čerpány, trestní oznámení neuvádí. Ve výpovědi manželky obviněného u bezpečnostních orgánů tyto údaje obsaženy nejsou. Obviněný sám se u bezpečnostních orgánů omezil na prohlášení, že se časem požíváním alkoholu přivádí do stavu nepřičetnosti a tropí pak výtržnosti, že se však nepamatuje, že by byl manželku zbil a způsobil jí zranění. Hlavní líčení bylo prováděno v nepřítomnosti obviněného a manželka obviněného, jež s ním zatím byla rozvedena, u hlavního líčení nevypovídala, neboť po zjištění, že jde o bývalou manželku obviněného, ji nalézací soud poučil podle § 111 tr. ř. a s poukazem na toto zákonné ustanovení se bez bližšího vysvětlení spokojil s prohlášením, že svědčit nechce.

Obviněný ve svém odvolání nyní popírá správnost skutkových zjištění nalézacího soudu. Tvrdí, že opilý tehdy nebyl a manželku nezbil a nabízí o tom důkaz jejím svědectvím.

V důsledku toho, že důkazní materiál neposkytuje zatím bez-